

Sygn. akt V ACa 1436/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie V Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Marzena Miąskiewicz

Sędziowie: SA Robert Obrębski

SO (del.) Eliza Nowicka-Skowrońska (spr.)

Protokolant: Małgorzata Szmit

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. K. (1)

przeciwko (...) spółce akcyjnej (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 1 czerwca 2017 r., sygn. akt IV C 223/16

I. oddala apelację;

II. zasądza od A. K. (1) na rzecz (...) spółki akcyjnej (...) z siedzibą w W. kwotę 8100 (osiem tysięcy sto) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Eliza Nowicka-Skowrońska Marzena Miąskiewicz Robert Obrębski

V ACa 1436/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 lutego 2016 roku A. K. (1) wniosła o zasądzenie od (...) Towarzystwa (...) S.A. (...) z siedzibą w W. kwoty 220.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29 maja 2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 1 czerwca 2017 roku Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo i zasądził od powódki A. K. (1) na rzecz (...) Towarzystwa (...) S.A. (...) z siedzibą w W. kwotę 15.350 zł tytułem zwrotu kosztów procesu .

Sąd I instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

W dniu 2 stycznia 2015 roku A. K. (2) zawarł z pozwanym (...) Towarzystwem (...) S.A. (...) z siedzibą w W. dwie umowy ubezpieczenia, na mocy których został objęty ochroną ubezpieczeniową od dnia 14 stycznia 2015 r. do dnia 13 stycznia 2025 r. w ramach terminowego ubezpieczenia na życie i od następstw wypadków komunikacyjnych „(...)”, na warunkach określonych polisą nr (...) oraz na zasadach wskazanych w ogólnych warunkach ubezpieczenia na życie i od następstw wypadków komunikacyjnych „(...)” oraz od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2017 r., w ramach otwartego ubezpieczenia na życie z opcją funduszy „(...)”, na warunkach określonych polisą nr (...) oraz na zasadach określonych w ogólnych warunkach otwartego ubezpieczenia na życie z opcją funduszy „(...)”. Umowy ubezpieczenia z A. K. (2) zawierała powódka w ramach prowadzonej przez nią działalności pod nazwą firma (...). A. K. (1) została w przedmiotowych umowach wskazana jako beneficjent. W dniu 10 stycznia 2015 roku w P. A. K. (1) oraz A. K. (2) zawarli związek małżeński

W dniu 26 stycznia 2015 roku w P. ok. godziny 22:30 A. K. (2) kierował samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...). Poruszał się wówczas Aleją (...) z prędkością ok. 90 km/h. Na odcinku między skrzyżowaniem z ulicą (...), a skrzyżowaniem z ulicą (...), zjechał na pas jezdni przeznaczony do skrętu w lewo, potem na pas zieleni rozdzielający kierunki ruchu, a następnie uderzył w słup sygnalizacji świetlnej, w wyniku czego doszło do zapalenia samochodu i śmierci kierowcy. W momencie wypadku na skrzyżowaniu nie znajdował się nikt poza kierującym samochodem F. (...). W czasie zdarzenia temperatura wynosiła 0 stopni Celsjusza, nie występowały opady atmosferyczne oraz zamglenie, a oświetlenie uliczne było włączone.

Powódka zgłosiła pozwanemu szkodę pismem z dnia 28 kwietnia 2015 r. Pismem z dnia 25 czerwca 2015 roku pozwany odmówił uznania roszczenia i wypłaty świadczeń z tytułu śmierci ubezpieczonego. W dniu 23 lipca 2015 r. powódka odwołała się od wskazanej powyżej decyzji. Ostatecznie pozwany podtrzymał swoje stanowisko, wskazując, iż podstawą odmowy wypłaty świadczeń jest zaistnienie okoliczności wyłączającej odpowiedzialność pozwanego, tj. popełnienie samobójstwa w okresie pierwszych 24 miesięcy trwania umowy ubezpieczenia.

Zdaniem Sądu Okręgowego, opierając się na treści przepisu art. 833 kc powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Okolicznością bezsporną w sprawie niniejszej, jak wskazał Sąd I szej instancji, było zawarcie przez A. K. (2) z pozwanym (...) Towarzystwem (...) S.A. (...) z siedzibą w W. dwóch umów ubezpieczenia, których integralną częścią były ogólne warunki ubezpieczenia na życie i od następstw wypadków komunikacyjnych „(...)” oraz ogólne warunki otwartego ubezpieczenia na życie z opcją funduszy „(...)”. Sąd Okręgowy następnie wskazał, iż fakt, czy doszło do nieszczęśliwego wypadku, w wyniku którego śmierć poniósł mąż powódki, budziła poważną wątpliwość i była przedmiotem sporu pomiędzy stronami. Odpowiedzialność pozwanej była kwestionowana, bowiem powoływała się ona na brak nastąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego w postaci wystąpienia nieszczęśliwego wypadku powodującego jego odpowiedzialność. Zgodnie z brzmieniem § 1 ust. 11 OWU (...) oraz § 1 ust. 4 OWU „(...)”, zdefiniowane zostało pojęcie nieszczęśliwego wypadku jako zdarzenia spełniającego łącznie następujące warunki: nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, niezależne od woli. Nadto wskazywano na treść § 15 ust. 5 OWU (...) i § 15 ust. 4 OWU „(...)”, z których wynikało, że odpowiedzialność pozwanego z tytułu zgonu (bez względu na przyczynę) lub powstania trwałego uszczerbku na zdrowiu w wyniku nieszczęśliwego wypadku ubezpieczonego jest wyłączona w przypadkach będących wynikiem: popełnienia samobójstwa w okresie pierwszych 24 miesięcy, licząc od pierwszego dnia ochrony ubezpieczeniowej udzielanej ubezpieczonemu z tytułu umowy ubezpieczenia.

W ocenie Sądu Okręgowego zdarzenie, w wyniku którego śmierć poniósł A. K. (2), nie spełniało definicji nieszczęśliwego wypadku w rozumieniu § 1 ust. 11 OWU (...) oraz § 1 ust. 4 OWU „(...)”. W tym względzie opierał się on głównie na jednoznacznej treści opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji i przebiegu wypadków drogowych. Pozostałe dowody ocenił jako mające jedynie znaczenie posiłkowe, gdyż jego zdaniem trudno byłoby w oparciu o te dowody ocenić charakter działania kierowcy w chwili zdarzenia drogowego. Powołując się zaś na ocenę biegłego dokonaną w sporządzonej w niniejszej sprawie opinii, Sąd Okręgowy wskazywał, iż wypadek nie był wywołany przyczyną zewnętrzną. Biegły kategorycznie bowiem zaprzeczył, aby na sposób prowadzenia pojazdu, jego tor ruchu oraz prędkość miały wpływ jakiegokolwiek przyczyny zewnętrzne, a okoliczności wypadku wskazywały jednoznacznie,

iż zdarzenie było uzależnione od woli ubezpieczonego, bowiem pojazd prowadzony przez A. K. (2) przez cały czas pozostawał pod kontrolą kierowcy.

Mając na uwadze powyższe, po dokonaniu wszechstronnej i kompleksowej analizy materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, Sąd Okręgowy uznał, że zdarzenie, w wyniku którego poniósł śmierć A. K. (2), nie było nieszczęśliwym wypadkiem, co stanowiło podstawę wyłączenia odpowiedzialności pozwanego z tytułu umowy ubezpieczenia.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności stron za wynik postępowania i obciążył powódkę obowiązkiem zwrotu na rzecz pozwanego kosztów procesu w kwocie 15.350 zł.

Powyższy wyrok zaskarżony został przez powódkę w całości, któremu zarzucała:

1. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na arbitralnej odmowie daniu wiary zeznaniom powódki, w zakresie w jakim wskazywały one, że A. K. (2) nie przejawiał tendencji samobójczych, a zatem zdarzenie z dnia 26 stycznia 2015 roku, w którym zginął było nieszczęśliwym wypadkiem,
2. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść orzeczenia art. 328 § 2 kpc poprzez brak wskazania w uzasadnieniu przyczyn, dla których Sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej zeznaniom powódki,
3. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść orzeczenia art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 278 § 1 kpc poprzez wyprowadzenie sprzecznych z zasadami logiki i doświadczenia życiowego wniosków z przeprowadzonych dowodów, tj. opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji i przebiegu wypadków drogowych, polegających na uznaniu, że śmierć A. K. (2) nie nastąpiła w wyniku nieszczęśliwego wypadku,
4. naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i w konsekwencji niezastosowanie art. 5 kc poprzez brak uznania ze względu na zasady współżycia społecznego, że wypłata świadczeń z tytułu umów ubezpieczenia na rzecz powódki jest uzasadniona,
5. naruszenie prawa materialnego poprzez błędną jego wykładnię i w konsekwencji zastosowanie , tj. art. 833 kc poprzez uznanie, że śmierć A. K. (2) nastąpiła w wyniku samobójstwa, podczas gdy prawidłowa ocena dowodów dokonana zgodnie z wytycznymi k.p.c. winna skutkować uznaniem, że śmierć ta nastąpiła w wyniku nieszczęśliwego wypadku,
6. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść, polegający na uznaniu, że śmierć A. K. (2) nie nastąpiła w wyniku nieszczęśliwego wypadku, podczas gdy ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego dokonana zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego winna skutkować uznaniem, że zdarzenie to miało charakter losowy.

Wskazując na powyższe zarzuty, powódka wносиła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz powoda kwoty 220.000 zł z tytułu należnych powódce świadczeń wynikających z zawartych z pozwanym przez A. K. (2) umów ubezpieczenia, których powódka była beneficjentem wraz z ustawowymi odsetkami ustawowymi od dnia 29 maja 2015 roku do dnia zapłaty,

względnie o:

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,
3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów powstępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wnosił o jej oddalenie w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego przed Sadem II instancji według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki nie zasługiwała na uwzględnienie w żadnej części.

Dokonując omówienia zarzutów zgłoszonych przez powódkę, nie zasługiwały na uwzględnienie ani te, które dotyczyły naruszenia przepisów prawa procesowego, ani te, które zarzucały naruszenie prawa materialnego, w tym także art. 5 kc.

Wbrew zarzutom apelacji, Sąd Okręgowy nie naruszył wskazanych przez skarżącego przepisów postępowania, w szczególności art. 233 § 1 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c. czy art. 328 § 2 k.p.c.

W pierwszej kolejności należało omówić zarzut naruszenia art. 233 kpc i 278 § 1 kpc polegający zdaniem powódki na przyjęciu dowolnej oceny dowodów i tym samym przyjęciu sprzecznie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na przyjęcie, że do wypadku, w którym śmierć poniósł mąż powódki, był nieszczęśliwym wypadkiem.

Przepis art. 233 § 1 k.p.c. dotyczy oceny dowodów i stanowi, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. W orzecznictwie wskazano, iż jego naruszenie może polegać na błędnym uznaniu, że przeprowadzony w sprawie dowód ma moc dowodową i jest wiarygodny albo że nie ma mocy dowodowej lub nie jest wiarygodny. Zauważyć jednocześnie należy, że poza ogólnym sformułowaniem nie dokonania przez Sąd wszechstronnej oceny materiału dowodowego, zarzut ten nie został w dostateczny sposób skonkretyzowany ani w ramach treści zarzutu, ani w uzasadnieniu apelacji. Apelujący nie wskazał, jakie konkretnie zasady oceny dowodów zostały naruszone, powoływał się na niewłaściwą ocenę opinii biegłego oraz niezasadną odmowę wiarygodności zeznaniom powódki, iż jej mąż nie przejawiał myśli samobójczych.

Zgodnie ze wskazanym powyżej przepisem sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd dokonuje swobodnej oceny dowodów, nie jest to jednak ocena dowolna. Granice sędziowskiej oceny dowodów wyznaczają przepisy proceduralne (przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o dowodach i postępowaniu dowodowym), reguły logicznego rozumowania oraz zasady doświadczenia życiowego. Ujęcie swobodnej oceny dowodów w ramy proceduralne oznacza, że musi ona odpowiadać warunkom określonym przez ustawę procesową. Po pierwsze, sąd może opierać się jedynie na dowodach prawidłowo przeprowadzonych. Po drugie, ocena dowodów musi być dokonana na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego (art. 233 § 1 in fine k.p.c.), tj. sąd musi ocenić wszystkie przeprowadzone dowody oraz uwzględnić towarzyszące im okoliczności, które mogą mieć znaczenie dla oceny mocy i wiarygodności tych dowodów. Po trzecie, sąd zobowiązany jest przeprowadzić selekcję dowodów, tj. dokonać wyboru tych, na których się oparł i ewentualnie odrzucić inne, którym odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Wiąże się to jednocześnie z obowiązkiem należytego uzasadnienia orzeczenia (art. 328 § 2 k.p.c.). W związku z powyższym postawienie sądowni I instancji skutecznego zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania naruszenia przepisów prawa procesowego o dowodach lub uchybienia zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, bowiem tylko takie zarzuty można przeciwstawić uprawnieniu sądu do dokonania swobodnej oceny dowodów. W tej sytuacji nie będzie wystarczające samo przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze i znaczeniu poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena dokonana przez sąd. Innymi słowy skarżący nie może ograniczyć się do przedstawienia własnego stanu faktycznego, ale musi, odwołując się do argumentów jurystycznych, wykazać, że sąd naruszył wynikające z art. 233 § 1 k.p.c. zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów i że naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy.

Powódka nie wykazała naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 233 § 1 k.p.c. w powyżej określony sposób, ograniczając się w zasadzie do polemiki z oceną dowodów przedstawioną przez ten Sąd oraz powtórzenia twierdzeń i zastrzeżeń prezentowanych już w postępowaniu przed Sądem I instancji, które słusznie nie zostały przez ten Sąd podzielone.

Przede wszystkim wskazać należało, że Sąd Okręgowy dokonał selekcji dowodów zgromadzonych w sprawie i wskazał, na których oparł się dokonując ustaleń faktycznych. Wyjaśnił przy tym skrupulatnie, a przez to należyście powody, dla których na jednych dowodach oparł ustalenia stanu faktycznego uznając ich moc dowodową oraz przydając walor wiarygodności, a innym dowodom odmawiając przydania tego przymiotu i tym samym nie dokonując ustaleń faktycznych na ich podstawie. Szczegółowo odniósł się do dowodu w postaci opinii biegłego, gdyż ten stanowił zasadniczą podstawę ustaleń faktycznych i ustalenie, czy śmierć A. K. (2) stanowiła nieszczęśliwy wypadek, czy też takim nie była.

Zaprezentowana w apelacji ocena materiału dowodowego w istocie stanowiła polemikę z niewadliwymi ustaleniami Sądu I instancji, dlatego nie mogła odnieść zamierzonego przez apelującego skutku.

Analizując stanowisko powódki, nie sposób zgodzić się z żadnym z podniesionych przez nią zarzutów apelacji dotyczącym niewłaściwego ustalenia przebiegu zdarzenia drogowego z udziałem A. K. (2) w dniu 26 stycznia 2015r. Sąd Apelacyjny w całości podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy w zakresie przebiegu zdarzenia, które miałyby implikować odpowiedzialności pozwanego (...). W sposób prawidłowy przyjął Sąd Okręgowy za biegłym z zakresu rekonstrukcji i przebiegu wypadków drogowych, iż bezpośrednią przyczyną wypadku było świadome i zamierzone działanie A. K. (2), który rozpędził samochód do prędkości ok. 90 km/h, kierując go prosto w słup sygnalizacji świetlnej. O zaistnieniu takiego przebiegu zdarzenia dodatkowo wskazywał materiał dowodowy w postaci zapisów zarejestrowanych na kamerach monitoringu ulicznego z miejsca zdarzenia i czas go poprzedzający. Na ich podstawie możliwe było ustalenie ponad wszelką wątpliwość przebiegu zdarzenia i toru jazdy samochodu F. (...) nr rej. (...).

Podkreślić również należało, iż na podstawie śladów ujawnionych w miejscu wypadku oraz zapisu nagrań z kamer monitoringu biegły wykluczył, by kierujący samochodem podjął próbę uniknięcia wypadku poprzez hamowanie, bądź zmianę toru ruchu.

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie niniejszej – przede wszystkim opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji i przebiegu wypadków – prowadziła zatem do wniosku, że zdarzenie, w wyniku którego poniósł śmierć A. K. (2), nie było nieszczęśliwym wypadkiem, co stanowiło podstawę wyłączenia odpowiedzialności pozwanego z tytułu umowy ubezpieczenia.

Sąd Okręgowy dokonując ustalenia stanu faktycznego wprawdzie w zasadzie opierał się wyłącznie na treść opinii biegłego, uznając go za dowód kluczowy w sprawie, jednocześnie traktując pozostałe dowody, m.in. zeznania świadków i powódki, jako pomocnicze przy ustaleniu stanu faktycznego. Zeznania te nie mogły bowiem w żaden sposób podważyć ustaleń biegłego na temat przebiegu zdarzenia. Biegły mając do dyspozycji szereg materiałów poglądowych, w tym nagrania z monitoringu z miejsca zdarzenia, zabezpieczone w trakcie postępowania karnego ślady na miejscu zdarzenia oraz kierując się wiedzą i doświadczeniem w dziedzinie rekonstrukcji wypadków drogowych, wydał opinię nie budzącą w jej konkluzjach żadnych wątpliwości. Świadkowie, ani powódka nie byli na miejscu zdarzenia, nie obserwowali zachowania kierowcy, nie dysponowali wiedzą specjalistyczną, umożliwiającą dokonanie oceny dowodów zabezpieczonych na miejscu zdarzenia, a zatem walor dowodowy ich zeznań mógł być jedynie pomocniczy do ustalenia przyczyn wypadku, nie mógł stanowić skutecznej opozycji do jasnej, rzetelnej i jednoznacznej oceny biegłego. Niesłusznie również wskazano w apelacji, iż opinia sporządzona przez biegłego zawierała wady, zaś biegły nie potrafił w sposób jednoznaczny i przekonujący udzielić odpowiedzi na zarzuty zgłoszone do przedmiotowej opinii. Zgromadzony bowiem w aktach sprawy materiał dowodowy, także pochodzący z postępowania karnego w sprawie zdarzenia drogowego z dnia 26 stycznia 2015r., nie zawierał żadnych dowodów na wystąpienie nagłej, nieprzewidzianej awarii samochodu. Biegły z całą stanowczością wykluczył możliwość uszkodzenia ogumienia pojazdu, zaś posiadane ważne badania techniczne pojazdu wskazywały raczej na jego dobry stan techniczny.

Jednoznacznie też stwierdzono, iż z uwagi na stan pojazdu po wypadku, nie można było wykonać jego badań pod kątem wystąpienia ewentualnej awarii. Jednak z techniki jazdy uwidocznionej na nagraniach z monitoringu, innych dostępnych w sprawie dowodów, nie wynikało, aby doszło do nagłego uszkodzenia pojazdu. Okoliczność taką biegły kategorycznie wykluczył. Nadto stan zdrowia męża powódki nie wskazywał, aby mógł doznać nagłego pogorszenia samopoczucia, z badań dokonanych u denata po wypadku, nie stwierdzono również żadnych nagłych komplikacji, nie był on pod wpływem alkoholu, ani innych środków ograniczających percepcję.

Ponadto wbrew zarzutom apelacji, zeznania powódki nie miały żadnego waloru przy ustaleniu skłonności jej męża do działań samobójczych, nie jest ona specjalistą w tej dziedzinie, nie dysponowała żadnymi przekonującymi dowodami, stojącymi w opozycji do ustaleń biegłego ds. rekonstrukcji wypadków drogowych, a świadczącymi o tym, aby wypadek A. K. (2) był nieszczęśliwym wypadkiem.

Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy ustalił, iż na sposób prowadzenia pojazdu przez kierowcę, a także tor ruchu i prędkość auta nie miały wpływu żadne zewnętrzne przyczyny. Całość zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności opinia biegłego, zapis monitoringu z miejsca wypadku, oględziny tego miejsca, niepodważalnie wskazywały, że zdarzenie uzależnione było od woli kierującego pojazdem A. K. (2), którego świadome i zamierzone działania były jedyną i bezpośrednią przyczyną wypadku drogowego i w konsekwencji jego śmierci.

Z tych przyczyn zarzuty dotyczące naruszenia przepisów art. 233 §1 kpc i art. 278 § 1 kpc nie zostały uznane za trafne.

Odnosząc się do kolejnego zarzutu naruszenia przepisów procesowych, tj. art. 328 § 2 kpc, Sąd Apelacyjny uznał, że uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia zawiera elementy wymagane prawem, a wyrok poddaje się kontroli instancyjnej. Sąd dopuścił wszystkie istotne w sprawie dowody i nie było podstaw do uznania, że w tym zakresie uchybił ustawowemu obowiązkowi. Nie doszło także do zarzucanych w apelacji błędów w ustaleniach faktycznych. Zostały one prawidłowo poczynione na gruncie zgromadzonych w sprawie dowodów. Uzasadnienie wyroku zawiera zarówno ustalenia faktyczne, jak i ocenę prawną i tym samym wyrok poddaje się kontroli instancyjnej. Niesłusznym było zarzucanie Sądowi Okręgowemu, aby bezzasadnie odmówił wiarygodności zeznaniom powódki, gdyż mi.in. na nich oparł ustalenia faktyczne dokonane w sprawie. Jak już wyżej podano powyżej, jej zeznania stanowiły jedynie materiał pomocniczy, nie mogły bowiem - z przyczyn już wcześniej podanych, stanowić podstawy ustalenia przebiegu wypadku drogowego z dnia 26 stycznia 2015r., ani motywacji kierowcy.

Stąd zgłoszony zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 kpc był niezasadny.

Ponadto po analizie zgłoszonego także zarzutu naruszenia prawa materialnego, tj. art. 5 kc i 833 kc, należało uznać je również za nieuzasadnione.

Mając bowiem na uwadze, iż w sprawie jednoznacznie wykluczono, aby do wypadku drogowego z udziałem A. K. (2), doszło wskutek nieszczęśliwego wypadku, zaś przebieg zdarzenia i jego skutki jednoznacznie wskazywały na zaplanowane i kontrolowane przez kierowcę zachowanie, zmierzające do spowodowania wypadku, a zatem w takiej sytuacji odpowiedzialność pozwanego została wyłączona.

Z treści art. 833 k.c. wynika wprawdzie, iż przy ubezpieczeniu na życie samobójstwo ubezpieczonego nie zwalnia ubezpieczyciela od obowiązku świadczenia, jeżeli samobójstwo nastąpiło po upływie lat dwóch od zawarcia umowy ubezpieczenia. Umowa lub ogólne warunki ubezpieczenia mogą skrócić ten termin, nie więcej jednak niż do 6 miesięcy.

Zgodnie z definicją zawartą w § 1 ust. 11 OWU (...) oraz § 1 ust. 4 OWU „(...)” nieszczęśliwy wypadek to zdarzenie spełniające łącznie następujące warunki: nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, niezależne od woli. Z treści § 15 ust. 5 OWU (...) wynika, że odpowiedzialność pozwanego z tytułu zgonu (bez względu na przyczynę) lub powstania trwałego uszczerbku na zdrowiu w wyniku nieszczęśliwego wypadku ubezpieczonego jest wyłączona w przypadkach będących wynikiem: popełnienia samobójstwa w okresie pierwszych 24 miesięcy, licząc od pierwszego dnia ochrony ubezpieczeniowej udzielanej ubezpieczonemu z tytułu umowy ubezpieczenia. Tożsamy zapis znajduje się w § 15 ust. 4 OWU „(...)”, zgodnie z którym odpowiedzialność (...) jest wyłączona w przypadku wystąpienia zdarzeń

objętych ochroną ubezpieczeniową będących wynikiem usiłowania popełnienia lub popełnienia samobójstwa w okresie pierwszych 24 miesięcy trwania umowy ubezpieczenia.

Jak prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy, a okoliczności te były między stronami niesporne, w dniu 2 stycznia 2015 roku A. K. (2) zawarł z pozwanym (...) Towarzystwem (...) S.A. (...) z siedzibą w W. dwie umowy ubezpieczenia, na mocy których został objęty ochroną ubezpieczeniową od dnia 14 stycznia 2015 r. do dnia 13 stycznia 2025 r. w ramach terminowego ubezpieczenia na życie i od następstw wypadków komunikacyjnych „(...)”, na warunkach określonych polisą nr (...) oraz na zasadach wskazanych w ogólnych warunkach ubezpieczenia na życie i od następstw wypadków komunikacyjnych „(...)” oraz od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2017 r., w ramach otwartego ubezpieczenia na życie z opcją funduszy „(...)”, na warunkach określonych polisą nr (...) oraz na zasadach określonych w ogólnych warunkach otwartego ubezpieczenia na życie z opcją funduszy „(...)”.

Sąd Apelacyjny zatem nie podzielił argumentacji powódki co do naruszenia przez Sąd Okręgowy prawa materialnego, tj. przepisu art. 833 kpc, gdyż warunek tam wskazany nie został spełniony przez ubezpieczonego.

Nadto powoływanie się przez powódkę na okoliczność, że ubezpieczony od dłuższego czasu wykupywał u pozwanego polisy ubezpieczenia na życie, a fakt ten miał stanowić o uzasadnieniu zastosowania przez Sąd art. 5 kc i wypłacie powódce kwoty ubezpieczenia jakiej się domagała, nie znalazły uznania Sądu Apelacyjnego. Stwierdził on jednocześnie, iż brak było podstaw do zastosowania tego przepisu z uwagi na zasady współżycia społecznego. Bowiem z okoliczności sprawy wynikało, iż zdarzenie drogowe z udziałem ubezpieczonego, a kierującego pojazdem A. K. (2), uzależnione było wyłącznie od jego woli, którego świadome i zamierzone działania były jedyną i bezpośrednią przyczyną wypadku drogowego i w konsekwencji jego śmierci. Z tych przyczyn stosowanie reguły art. 5 kc i powoływanie się na zasady współżycia społecznego nie mogło znaleźć akceptacji Sądu II Instancji.

Mając powyższe okoliczności na względzie, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację powódki jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na mocy art. 98 § 1 i 2 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc oraz art. 99 kpc w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 2 w zw. z § 2 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015, nr 1804), obciążając powódkę jako stronę przegrywającą obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

Robert Obrębski Marzena Miąskiewicz Eliza Nowicka – Skowrońska